

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Технологічний факультет

Кафедра технологій виробництва, переробки та якості продукції
тваринництва

Кваліфікаційна робота
На правах рукопису

ПАВЛЮК МАР'ЯН МИХАЙЛОВИЧ

УДК 636.4.033

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**«ТЕХНОЛОГІЯ ДОРОЩУВАННЯ ПОРОСЯТ В УМОВАХ ДП «ФЕРМИ
ДАНАМ» КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ»**

204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Подається на здобуття освітнього ступеня магістр

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на
відповідне джерело _____ Павлюк М. М.

Керівник роботи
Ірина КОВАЛЬЧУК
кандидат вет. наук, старший викладач

**Висновок кафедри годівлі, розведення тварин
та збереження біорізноманіття**

за _____ результатами _____ попереднього _____ захисту:

Протокол засідання кафедри годівлі тварин та технології кормів

№ ____ від « ____ » _____ 2022 р.

В. о. завідувача кафедри годівлі,
розведення тварин та збереження біорізноманіття _____ Діна ЛІСОГУРСЬКА

« ____ » _____ 2022 р.

Результати захисту кваліфікаційної роботи

Здобувач вищої освіти **Мар'ян ПАВЛЮК** захистив кваліфікаційну роботу з оцінкою:

сума балів за 100-бальною шкалою _____

за шкалою ECTS _____

за національною шкалою _____

Секретар ЕК _____
(підпис)

Оксана ГАВРИЛЮК

Анотація

Павлюк М. М. «Технологія дорощування поросят в умовах ДП «Ферми Данам» Київської області». – Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 204 – Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва. – Поліський національний університет, Житомир, 2022.

У роботі подано аналіз данської технології утримання свинопоголів'я, проаналізовано умови утримання та годівлі, а також формування технологічної групи поросят на дорощуванні в умовах ДП «Ферми Данам».

Ключові слова: свиноматки, поросята, дорощування, технологія утримання, показники росту

Annotation

Pavlyuk M. M. «Technology of growing piglets in the conditions of SE «Farms Danam» of Kyiv region». – Qualification work on the rights of the manuscript.

Qualification work for the master's degree in specialty 204 – Technology of production and processing of livestock products. – Polisskiy National University, Zhytomyr, 2022.

The paper presents an analysis of the Danish technology of keeping pigs, analyzes the conditions of keeping and feeding, as well as the formation of a technological group of piglets for rearing in the conditions of the State Enterprise «Danone Farms».

Key words: sows, piglets, rearing, retention technology, growth rates.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. Огляд літератури.....	7
1.1. Сучасний стан галузі свинарства в Україні.....	7
1.2. Основні технологічні аспекти виробництва свинини.....	9
РОЗДІЛ 2. Матеріал, методика, місце та умови проведення досліджень.....	11
2.1. Матеріал та методика проведення досліджень	11
2.2. Місце та умови проведення досліджень	11
РОЗДІЛ 3. Результати досліджень.....	19
3.1. Технологія дорощування поросят у ДП «Ферми Данам».....	19
ВИСНОВКИ.....	28
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	29

ВСТУП

Свинарство – одна із важливих галузей сільськогосподарського виробництва. На збільшення виробництва продукції свинарства, підвищення її конкурентоспроможності впливає ряд як організаційно-технологічних так і економічних чинників. Так, формування нових господарств, що відрізняються між собою за параметрами, технологіями утримання, породним складом поголів'я, механізацією технологічних процесів, менеджментом тощо потребують наукового обґрунтування різних аспектів ведення галузі, що матиме вплив на підвищення ефективності виробництва продукції [18].

Важливими аспектами у виробництві продукції свинарства є збереженість і підвищення продуктивності свиногоголів'я за найменших витрат корму з одночасним поліпшенням показників якості м'ясної продукції, які базуються на впровадженій у господарстві технології вирощування молодняку свиней [7, 29].

Саме тому, оцінка технології вирощування поросят на дорощуванні є актуальним завданням.

Метою кваліфікаційної роботи було вивчення системи утримання і годівлі поросят на дорощуванні в умовах ДП «Ферми Данам» Київської області.

В завдання досліджень входило:

- вивчити принцип формування технологічної групи поросят на дорощуванні та технологію їх утримання;
- проаналізувати дотримання параметрів мікроклімату та годівлі поросят.

Предмет досліджень: поросята на дорощуванні.

Об'єкт досліджень: технологія утримання поросят на дорощуванні.

Методи досліджень: дослідження проводили за загальноприйнятими методиками.

Перелік публікацій автора за темою дослідження:

1. Ковальчук І. І., Павлюк М. Вплив параметрів мікроклімату на стан здоров'я свиней : збірник наукових праць Всеукр. наук.-практ. конф. молод. вчених та здоб. освіти «*Наукові здобутки у вирішенні актуальних проблем виробництва і переробки продукції тваринництва*». : 16 груд., 2021 р. Житомир : Поліський національний університет, 2021. С. 85.

3. Павлюк М. М. Технології утримання поросят на дорощуванні. *Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва : науково-теоретичний збірник*. Поліський національний університет, 2021. Вип. 16. С..

Робота виконана на 31 сторінці комп'ютерного тексту. Містить 3 таблиці, 16 рисунків. Список використаної літератури нараховує 29 джерел.

РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

1.1. Сучасний стан галузі свинарства в Україні

Свинарство – одна із важливих галузей тваринництва, яка відіграє важливу роль у забезпеченні населення м'ясною продукцією і займає близько 40 % від її загальної структури. За поживністю і смаковими якостями свинина займає перше місце серед інших видів м'ясної продукції. Щодо цінової політики, то за вартістю вона перебуває на третьому місці, поступаючись ягнятині та яловичині [5, 8].

Зростання рівня виробництва м'яса і, як наслідок забезпечення населення м'ясною продукцією залежать від стану свинарства, особливістю якого є нарощування поголів'я в короткі терміни за рахунок біологічно-господарських особливостей свиней (всеїдність, багатоплідність, скоростиглість тощо) [3, 12].

Наразі виробництвом свинини в Україні займаються (в переважній більшості) дві категорії господарств: приватні присадибні господарства населення та сільськогосподарські підприємства. При цьому в господарствах населення утримується близько 50 % від загальної чисельності поголів'я свиней [1, 14, 25].

Згідно даних Державної служби статистики України в 2016–2020 роках у державі спостерігалась тенденція до збільшення поголів'я свиней у сільськогосподарських підприємствах, порівняно із приватними присадибними господарствами населення. Проте, доцільно звернути увагу й на той факт, що в цей період загальна чисельність поголів'я істотно знижувалась. Так станом на 01.01.2020 року загальне поголів'я свиней у 24 областях нараховувало 5,7 млн голів, з них 3,3 млн голів утримувались у господарствах промислового типу. Вочевидь така ситуація пов'язана з диспаритетом цін на промислову та сільськогосподарську продукції,

зростанням вартості кормів, банкрутством господарств із чисельністю основних свиноматок до 300 голів, насиченням ринку імпоротною сировиною, скороченням обсягів державної підтримки, поширенням АЧС (африканської чуми свиней), ускладненням економічної та політичної ситуації в державі (в тому числі пов'язаною із окупацією частини території) тощо [11, 19, 23]. Для порівняння, ряд країн, що за своєю площею співставні з областями/регіонами України утримують на своїх комплексах більше свиней, ніж на всіх промислових підприємствах України разом (Данія – 12 млн гол; Бельгія – 6,2 млн гол). Споживання свинини на одного мешканця в країнах Європейського Союзу – 45 кг/р.; в Україні – 15 кг/р. [2].

Саме тому, обсяги споживання свинини мають потенціал до збільшення. Свинина повинна стати доступною для населення. При цьому, слід зауважити, що у світі існує дефіцит свинини, а це ще додаткових 10 млн т, що в 16 разів перевищує обсяги поточного виробництва продукції свинарства в Україні [2].

Щодо кількості м'яса, то у 2020 році було вироблено у живій вазі 324,5 тис. т, що на 38,3 % менше за аналогічний показник 2015 року. Стосовно обсягу реалізації свинини то з 2014 по 2020 роки цей показник мав тенденцію до зниження і станом на 2020 рік складав 305, 7 тис. т, при цьому найбільший спад спостерігався в Луганській та Чернівецькій областях [4, 28].

В Україні розводять більше десяти різних порід свиней, спеціалізованих типів та ліній, а також створено племінну базу. Щодо породного складу, то наразі класично комерційною породою залишається велика біла – 52 %, ландрас – 37 % та полтавська м'ясна порода – 2,8 % від загальної кількості порід відповідно [16, 21, 22].

У контексті цінової політики з 2009 по 2020 роки закупівельні ціни на живу вагу свиней зростали з 18,5 грн/кг – вартість свиней м'ясного типу та 16,5 грн/кг – м'ясо-сальної групи до 46,2 грн/кг і 43,0 грн/кг відповідно [24]. Разом з тим вартість свинини в Європейському Союзі зросла з 1,33 євро/кг до

1,97 євро/кг (2019 р.), що дає можливість виробникам і переробним підприємствам отримувати рентабельність в обсязі 100 % [2].

Варто зауважити, що наразі фактичний стан галузі не відповідає її потенційним можливостям. Головною умовою структурного розвитку свинарства в державі є виробництво конкурентоспроможної м'ясної свинини, яке залежить від технологічних особливостей ведення галузі [24, 10, 17].

1.2. Основні технологічні аспекти виробництва свинини

З врахуванням впровадження у виробництво інноваційних технологій на сучасних свинокомплексах досягають наступних показників росту і розвитку свиней: кількість опоросів на одну свиноматку на рік – 2,3, вихід поросят при відлученні на одну свиноматку за рік – 22–24 голови, середньодобовий приріст на відгодівлі – 700–800 г, тривалість відгодівлі молодняку до живої маси 100 кг – 155–165 днів, забійний вихід – 75–80 % [6, 9, 21].

Виробництво свинини в промислових умовах проходить за одно-, двох- та трифазною технологіями [9, 20]. За трифазною технологією поросят утримують у трьох секторах: сектор опоросу, сектор дорощування, сектор відгодівлі. Після припинення підсисного періоду поросят із маточних станків переводять у сектор дорощування, а після досягнення ними маси 30–40 кг – у сектор відгодівлі. Свиноматку після відлучення поросят переводять до приміщення (сектору) штучного осіменіння [26].

Двофазна технологія передбачає, що поросят залишають у секторі опоросу в маточному станку на дорощування (до 3–4 місячного віку), потім переводять до сектору відгодівлі. Свиноматку після відлучення поросят переводять до сектору штучного осіменіння [15]. При використанні цієї технології одномоментне відлучення поросят спрощує формування груп свиноматок у цеху відтворення і дотримання принципу «все пусто–все зайнято».

За однофазною системою поросят не переміщують по секторах. Вирощування тварин відбувається в універсальному станку, де спочатку проходить опорос свиноматки, вирощування підсисних поросят, дорощування та відгодівля молодняку. Свиноматок після відлучення поросят переводять до сектору осіменіння [6, 22].

Всі вище описані технології вирощування свиней використовують в Україні, залежно від обсягів виробництва та потужностей підприємства. Проте, найбільш поширеною і традиційною є саме трифазна технологія. Варто зауважити, що вона має певні недоліки (тварин двічі переводять у різні приміщення і перегруповують – це викликає стреси та тимчасове зниження продуктивності) [13, 27].

РОЗДІЛ 2

МАТЕРІАЛ, МЕТОДИКА, МІСЦЕ ТА УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ

2. 1. Матеріал та методика проведення досліджень

Дослідження проведено в умовах ДП «Ферми Данам» Київської області. Матеріалом для досліджень слугувало поголів'я поросят на дорощуванні.

Групи поросят на дорощуванні формувались при відлученні поросят на 23–28 добу після народження.

Дані, щодо утримання тварин та їх годівлі були отримані шляхом аналізу та на основі зоотехнічної документації.

Дані, щодо середньодобових приростів були оцінювались на основі відомостей зважування контрольних груп.

2. 2. Місце та умови проведення досліджень

ДП «Ферми Данам» засновано у 1998 році, розташоване у селі Новосілки Обухівського району, Київської області. Територія населеного пункту має рівнинний рельєф, ґрунти – чорноземи, клімат помірно-континентальний, природно-кліматична зона – лісостеп.

Господарство має сприятливі умови для вирощування сільськогосподарських культур районованих у даній кліматичній зоні. Спеціалізація господарства – виробництво продукції свинарства та рослинництва. Сільськогосподарська продукція, виготовлена господарством реалізується до переробних підприємств області.

Земельний фонд ДП «Ферми Данам», площею 250 га – орендований. Земельні площі відведені під вирощування кукурудзи – 180 га, ячменю – 35 га та пшениці – 35 га. У 2021 році урожайність вирощуваних культур була на

рівні: кукурудза – 8,5 т/га, ячмінь – 4,5 т/га, пшениця – 5 т/га.

ДП «Ферма Данам» є господарством закритого типу. На його території розташовано 7 тваринницьких приміщень, зерносховище, кормоцех, машинно-тракторний парк, адміністративна будівля, гуртожиток для працівників (рис. 2. 2. 1). Всі тваринницькі приміщення з'єднані між собою.

Рис. 2.2.1. Загальний вигляд ДП «Ферми Данам»

Корм у свинарники надходить з ємностей, які розташовані в кормоцеху через закриту систему (рис. 2.2.2.). Такий метод транспортування корму мінімізує негативний вплив на нього факторів зовнішнього середовища. Для всіх технологічних груп свиней використовують корми власного виробництва, які виготовляються на спеціальному обладнанні в кормоцеху (рис. 2.2.3.)

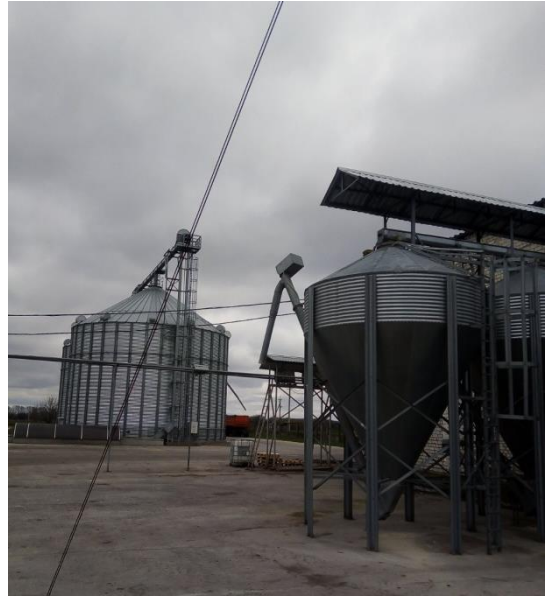

Рис. 2. 2. 2. Ємності для зберігання зернових

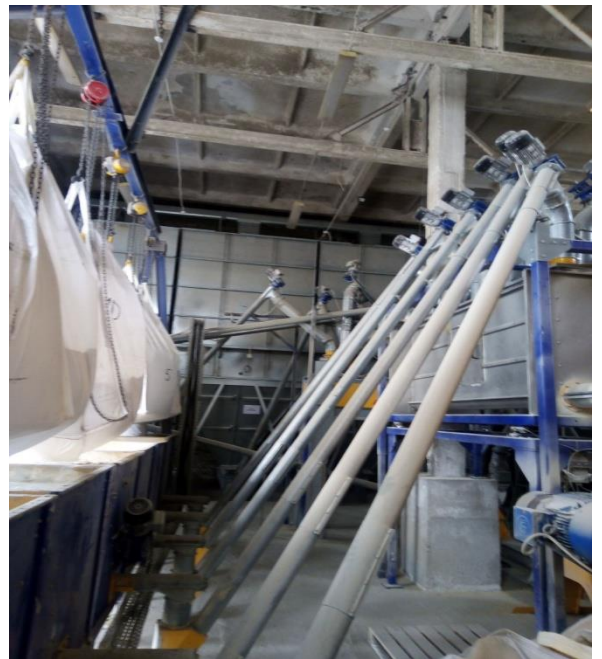

Рис. 2.2.3. Цех для приготування комбікормів

З метою балансування раціонів за поживними речовинами, мікро-, макроелементами, вітамінами практикують використання преміксів компанії «Цехаве Корм», а саме: Цехавіт Піг Престартер Babi Lux, Цехавіт Піг Премікс Стартер 4 %, Цехавіт Піг Премікс Гроуер-фінішер 3,5 %. Вода для напування тварин надходить централізовано зі свердловин, обладнаних на території господарства. Перед споживанням вода піддається фільтрації.

У складі машинно-тракторного парку – 2 вантажні автомобілі; 5 тракторів та навісне обладнання до них, яке призначене для обробки земель; 2 навантажувачі (рис. 2. 2. 4). За потреби господарство орендує інші види техніки.

Рис. 2. 2. 4. Автотранспортне устаткування машинно-тракторного парку

Станом на 01.01.2022 року загальна чисельність поголів'я свиней склала 18350 голів, породи ландрас, йоркшир, дюрок.

У господарстві виділяють три відділення з вирощування свиногоголів'я: осіменіння, опоросу та дорощування.

У відділі осіменіння перебуває 1640 голів основних свиноматок, з них: 1490 – супоросні, 150 – холості; кнурі – 27 голів; ремонтне поголів'я – 620 голів. Роботу відділення забезпечує три працівники. Свиноматки

утримуються в індивідуальних станках, підлога свинарників – бетонні решітчасті плити. Годівля здійснюється сухими комбікормами з вільним доступом тварин до води (рис. 2.2.5, 2.2.6). Ремонтний молодняк утримується групами по 28 голів; годівля – сухим кормом. Кнурі утримуються в індивідуальних станках.

У відділення опоросу свиноматок переводять за 5–7 днів до запланованої дати опоросу, тут утримується 360 підсисних свиноматок та 5000 поросят-сисунів віком від 1 до 28 днів. Від свиноматок отримують 2,3 опороси на рік. Підсисні поросята утримуються разом із свиноматками в індивідуальних станках. Підлога станків металева решітчаста, а в частині розташування гнізда – решітчаста пластикова з підігрівом (рис. 2.2.7, 2.2.8); для локального обігріву поросят встановлено інфрачервоні лампи.

Рис. 2. 2. 5. Утримання свиноматок у відділенні осіменіння.

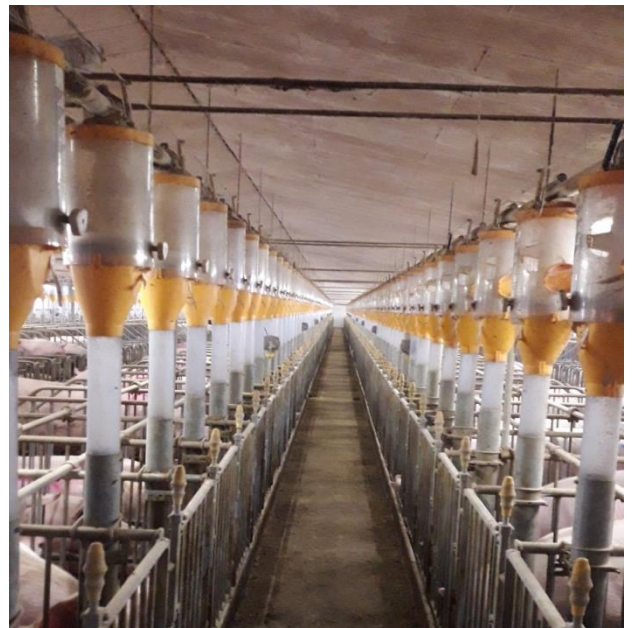

Рис. 2.2.6. Годівниці для надходження сухого корму.

Рис. 2.2. 7. Відділення опоросу

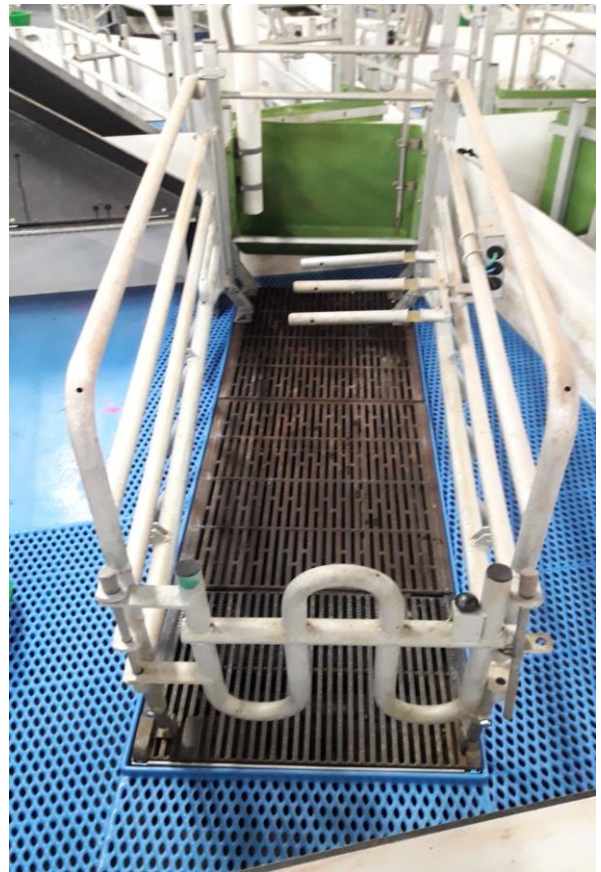

Рис. 2.2.8. Станок для утримання підсисної матки з поросятами

Свиноматкам згодують зволожені корми та забезпечують вільний доступ до води. З метою привчання поросят до сухих кормів у станках встановлюють годівниці (для корму) та поїлки (для води або молочної суміші). З 1 по 9 день життя поросята споживають тільки молоко матері, з 10-го дня їм починають згодовувати комбікорм і розчин молочної суміші впродовж 5–7 днів, потім поступово переводять лише на випоювання води. Кожен бокс оснащений системою «ліфтів», які слугують своєрідною опорою для свиноматки, коли вона встає, а потім лягає (щоб уникнути травмування поросят).

Основні ветеринарно-санітарні заходи, що проводяться для підсисних поросят передбачають: обрізання пуповини та її санація, підпилювання ікл (запобігає розвитку травмування вим'я свиноматки та поросят між собою), кастрація кабанчиків до 5-го дня життя; з метою запобігання розвитку анемії

поросят вводят железистые препараты, а также практикуют застосування кокцидіостатиків. Поросята перебувають у відділенні опоросу 23– 28 днів. В цей період середньодобові прирости складають 190–230 г на добу. Відлучають поросят при досягненні ними живої маси понад 6 кг.

Відділення опоросу обслуговує 10 працівників в тому числі 2 нічних.

РОЗДІЛ III

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ

3.1. Технологія дорощування поросят у ДП «Ферми Данон»

В умовах сьогодення традиційні методи свинарства доповнюються альтернативними, більш інноваційними способами вирощування тварин. До таких способів належить і данський, згідно якого ефективні показники розвитку господарства досягаються за рахунок комплексних рішень, які відповідають усім правилам ведення тваринництва.

Данська технологія передбачає розміщення свиней у станках по 30 голів на щілинній підлозі. Поверхня підлоги повинна бути пристосована до самопливної ліквідації гною у спеціальні бетонні ванни. Облаштування підлог у свинарниках – комбіноване: для маточного поголів'я і свиней на відгодівлі – бетонні щілинні (стійкі до механічних пошкоджень, витримують навантаження), для поросят на дорощуванні – пластикові щілинні. У станках для поросят на дорощуванні обладнується зона для відпочинку.

У свинарниках облаштовують відділення осіменіння та опоросу. Для підсисних поросят передбачено гніздо з обігрівачими панелями та інфрачервоними лампами. Особлива увага приділяється параметрам мікроклімату, автоматизації годівлі та напування.

Отже, вище описана технологія вирощування свиней має ряд переваг:

- забезпечення автоматизації основних процесів утримання свиней;
- оптимізує трудовий фонд для обслуговування ферми;
- для тварин створюються комфортні умови утримання, що відповідають санітарно-гігієнічним нормам;
- зменшення стресових ситуацій у тварин;
- при раціональному використанні кормів спостерігається інтенсивний розвиток молодняку, а валове виробництво свинини

зростає в межах 15 %.

Для поросят, у порівнянні з іншими виробничими групами свиней, характерними є певні біологічні особливості організму, які необхідно враховувати у практичній роботі. Зокрема вони мають високий рівень обміну речовин та енергії. Поросята досить швидко ростуть і розвиваються, а тому потребують надходження значної кількості поживних речовин.

Незалежно від прийнятої технології виробництва свинини одним із найважливіших технологічних процесів є система вирощування поросят. Ефективність дорощування поросят залежить від терміну їх відлучення. Відлучення – один з критичних періодів для поросят, оскільки є стресовим станом для молодняку, тому виробникам необхідно докласти максимум зусиль, щоб мінімізувати його.

Відлучення поросят проходить у 23–28-денному віці, при досягненні ними живої маси не менше 6 кг. У відділенні дорощування з поросят формують групи з однаковими кондиціями по 28–30 голів. Тварин утримують у свинарнику, загальною площею 250 м², розділеному на 17 окремих приміщень, в яких розподіл проходить на 24 бокси (рис. 3.1). Підлога у свинарнику для утримання поросят на дорощуванні – пластикова решітчаста (без обігрівачів панелей), крізь щілини у підлозі гній та залишки корму потрапляють до септичних бетонних ванн, надалі з потоком води змивається до сепараторного відділу, де розподіляється на рідку та тверду фракції. Обігрів приміщень забезпечується за рахунок теплообмінників, встановлених по периметру кожного приміщення. Потреба в їх обігріві регулюється в автоматичному режимі блоком керування мікроклімату приміщень (рис. 3.2, 3.3).

Освітлення свинарника – природне і штучне. При надходженні поросят у відділення дорощування у кожній кімнаті в автоматичній системі регулювання мікроклімату задаються наступні параметри: температура – 28 °С, відносна вологість повітря – 70 %, потреба у вентиляції 1,5 м³/год. на голову. Впродовж перебування у відділенні дорощування ці показники

змінюються в автоматичному режимі згідно заданого графіку (рис. 3.4) і в кінці восьмого тижня досягають наступних значень: температура 21 °С, відносна вологість – 70 %, потреба у вентиляції – 4,5 м³/год. на голову.

Рис. 3.1. Приміщення та бокси для утримання поросят на дорощуванні.

Рис. 3.2. Блок керування мікрокліматом приміщень

Рис. 3.3. Монітор з даними температурного режиму.

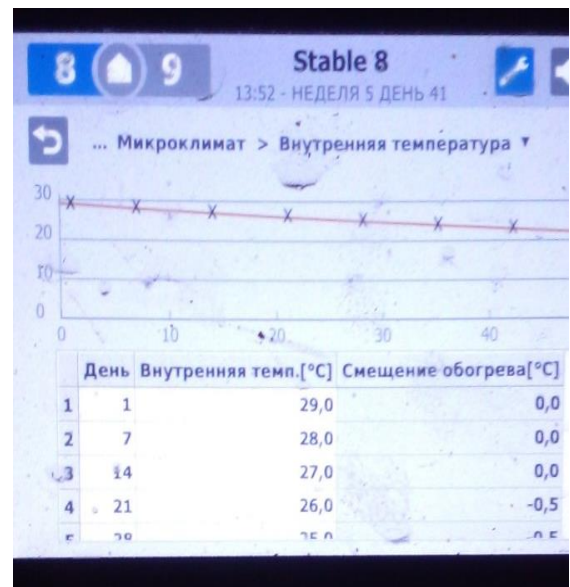
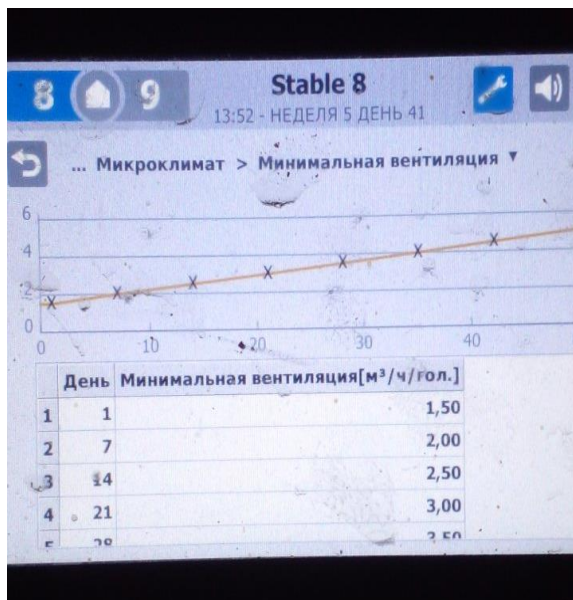

Рис. 3. 4. Заданий графік зміни автоматичної системи параметрів мікроклімату

У літній період для підтримання оптимальної температури у приміщеннях вмикають кондиціонери (за потреби).

Система вентиляції LPV+ аналогічна у всіх відділеннях і представлена розробкою данської компанії SKOV.

Змішування, транспортування та роздавання корму до годівниць проводиться в автоматичному режимі системою данського виробництва АКО ФУНКІ (рис. 3.5, 3.6). Корм надходить в годівниці з дозатором, кількість корму, що надходить у годівницю регулюється. Годівля поросят – досхоchu. Поросята отримують доступ до води через систему автонапувалок.

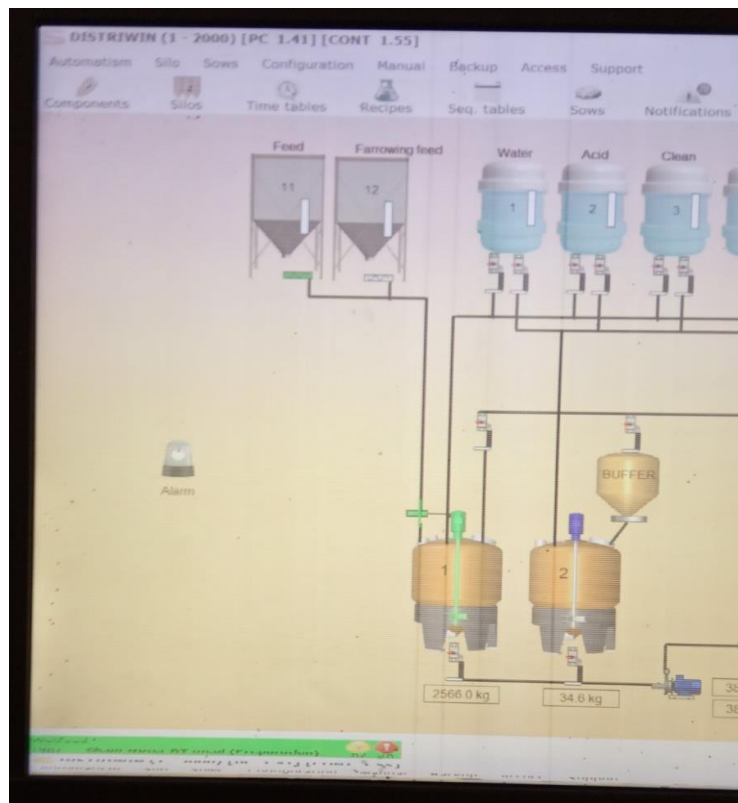

Рис. 3.5. Автоматичне керування системою роздавання корму.

Рис. 3.6. Годівниці для поросят на дорощуванні

На етапі дорощування поросята споживають 3 види комбікорму:

престартер, стартер і гроуер. Вони відрізняються між собою вмістом амінокислот, вітамінів та мінеральних речовин. Склад комбікормів подано у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1.

Компонент комбікорму, %	Назва комбікорму. Маса поросят, кг		
	Престартер, 6–7 кг	Стартер, 7–13 кг	Гроуер, 13–30 кг
Пшениця	30	35	40
Ячмінь	20	20	25
Кукурудза	25	25	20
Макуха соєва	20	15	10
Трикальційфосфат	1	1	1,5
Премікс	4	4	3,5
Всього	100	100	100

Перехід з одного корму на інший відбувається поступово з привчанням до кожного нового виду комбікорму, так відлучені поросята масою 6 кг, споживають престартер, при досягненні ними живої маси 7 кг їх переводять на стартер, а з 13 кг починають згодовувати гроуер. Заміна одного корму а інший відбувається шляхом відсоткового зменшення у складі раціону попереднього корму з одночасним збільшенням на таку ж кількість наступного виду комбікорму (табл. 3.2.).

Таблиця 3.2.

Склад міксу комбікормів для поступового переходу з одного виду корму на інший

Мікс комбікорму, №	Престартер, %	Стартер, %	Гроуер, %
1	100	-	-
2	80	20	-

3	60	40	-
4	44	50	-
5	20	60	-
6	-	100	
7	-	80	20
8	-	60	40
9	-	40	60
10	-	20	80
11	-	-	100

Примітка: мікс 1 – 100 % споживання престартеру; мікс 6 – 100 % споживання стартеру; мікс 11 – 100 % споживання гроуеру.

Схема переходу з одного виду комбікорму на інший подана в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3.

**Схема поступового переходу на комбікорм відповідно до живої маси
відлучених поросят**

День відлучення	Номер міксу та вага поросят		
	6–7 кг	7–8 кг	8 + кг
0	1	1	1
1	1	1	1
2	1	1	1
3	1	1	1
4	1	1	2
5	1	2	3
6	1	2	4
7	1	3	5
8	1	3	6
9	2	4	6
10	2	4	6
11	3	5	6
12	3	5	7
13	4	6	7
14	4	6	8

15	5	6	9
16	5	6	10
17	6	7	11
18	6	7	11
19	6	8	11
20	6	8	11
21	6	9	11
22	7	9	11
23	7	10	11
24	8	10	11
25	8	11	11
26	9	11	11
27	9	11	11
28	10	11	11
29	10	11	11
30	11	11	11

Примітка: мікс 1 – 100 % споживання престартеру; мікс 6 – 100 % споживання стартеру; мікс 11 – 100 % споживання гроуеру.

Згідно даних таблиці 3.3. можна зробити висновок про те, що від маси поросят при відлученні залежить термін згодовування їм певного виду комбікорму. Якщо маса при відлученні 6 кг поросята споживатимуть престартер 9 діб, а на гроуер перейдуть лише на 30-й день і навпаки, якщо маса відлучених поросят 8 кг і більше, період їх перебування на престартері скоротиться до 4-х діб, а на гроуер вони перейдуть на 17-й день після відлучення. День і термін перебування на стартерному комбікормі також залежить від маси при відлученні, так для поросят масою 6 кг його починають згодовувати на 17 добу і дають впродовж 5 діб, масою 7 кг на 13 добу – впродовж 4 діб, з масою 8 + кг 8 добу, впродовж 4-х діб відповідно.

На рисунку 3.7 представлено поголів'я поросят на дорощуванні.

Основним показником росту і розвитку поросят є їх жива маса. З метою контролю росту і розвитку поросят формують три контрольні групи тварин, яких зважують щотижня впродовж всього періоду дорощування для визначення середньодобових приростів.

Згідно даних контрольних зважувань середньодобові прирости на дорощуванні складають 700 г.

Рис.3.7. Поросята на дорощуванні.

За відділом дорощування закріплено чотири працівники.

Тривалість перебування поросят на дорощуванні 54–60 днів. При досягненні живої маси 25–30 кг поросят з відділу дорощування реалізують до господарств, у яких впроваджено вирощування свиней на відгодівлі, серед них: ТОВ «СТЕЙКАГРО», ПП «РОСАВА-АГРО», ТОВ «АГРОЮНІТ ЗАХІД» та інші.

ВИСНОВКИ

1. Господарство «Ферми Данам» інтенсивного типу, яке утримує понад 18000 тис. гол. свиней, в тому числі 2000 основних свиноматок від яких отримують 2,3 опороси на рік.

2. Система утримання і годівлі свиней різних технологічних груп ґрунтується на застосуванні данської технології, яка надає можливість максимально використовувати біологічні особливості свиней та сучасні технологічні рішення щодо отримання продукції належної кількості та якості при мінімальних витратах.

3. Формування технологічної групи поросят на дорощуванні здійснюється відповідно регламенту процесу і включає: відлучення поросят у 23–28-денному віці, масою не менше 6 кг і розміром технологічної групи 28–30 голів, які утримуються у окремому свинарнику, загальною площею 250 м² із розподілом на 17 приміщень.

4. Оптимальні параметри мікроклімату підтримуються функціонуванням технологічного обладнання систем вентиляції, обігріву і гноєвидалення.

5. Забезпечення програми вирощування поросят здійснюється шляхом використання комбікорму престартеру, стартеру і гроуеру із додаванням преміксу «Цехаве корм», що забезпечує енергію росту на рівні 700г/добу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз і прогноз кон'юнктури світових ринків продукції тваринництва. Шпичак О. М. та ін. ; за ред. О. М. Шпичака. К. : ННЦ ІАЕ, 2012. 250 с.
2. Асоціація м'ясної галузі. URL : <https://association-mg.com.ua/novyny/293-20-mln-svinej-do-2025-roku-dostupni-tsini-na-m-yaso-dlya-naselennya>
3. Бабенко М. Свинарство 2021 – програти не можна виграти. URL : <https://agronews.ua/news/stalo-vidomo-chomu-ukrainski-svynari-prohraiut-na-svitovomu-rynku/>
4. Бондарська О. Глобальний ринок свинини. Прибуткове свинарство. 2015. № 4 (28). С. 26–30.
5. Брик М. М. Сучасний стан та перспективи розвитку галузі тваринництва в Україні. Економічний аналіз. 2018. Т. 28, № 4. С. 331–337.
6. Волощук В. М. Теоретичне обґрунтування і розробка конкурентоспроможних технологій виробництва свинини на фермах різних типорозмірів : автореф. дис. д-ра. с.-г. наук : 06.02.04. Херс. держ. аграр. ун-т., 2008. 42 с.
7. Вугляр В. С. Показники якості свинини за умови згодовування БВМД« Ефіпрот». Вісник ПДАА. 2020. № 2. С.143–148
8. Гнатюк С. А. Результати і перспективи роботи господарств корпорації «Тваринпром». Вісник аграрної науки Причорномор'я. Миколаїв, 2015. Вип. 2 (84). С. 15–22.
9. Григоренко В. П. Станок для двофазної технології вирощування свиней за комбінованого типу годівлі СП-4ФК. Таврійський науковий вісник. Серія : Тваринництво, кормовиробництво, збереження та переробка сільськогосподарської продукції. №113. 2020. 153–163.
10. Грищенко Н. П. Розвиток свинарства в Україні. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Серія : Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва. 2017. Вип. 271. С. 16–23.

11. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>

12. Ібатулін М. І. Організаційно-економічні засади реалізації продукції свинарства особистими селянськими господарствами. Вісник Сумського національного аграрного університету. 2016. № 2. С. 34–36.

13. Іванов С. С., Бородаєнко Ф. А., Топіха В. С., Лихач В. Я. Ефективне виробництво свинини в умовах СВК «Агрофірма «Миг-Сервіс-Агро». Вісник аграрної науки Причорномор'я. Миколаїв, 2015. Вип. 2 (84). Т. 2. С. 78–86.

14. Ковач Ю. Є., Ільїна Г. В. Ефективність свинарства в умовах сьогодення. Ефективність використання трудових і матеріальних ресурсів у сучасних умовах у свинарстві. Продуктивність агропромислового виробництва (економічні науки) : наук.-практ. зб. Українського науково-дослідного інституту. К. : НДІ «Украгпромпромпродуктивність», 2011. № 19. С. 55–57.

15. Костенко С. В. Научное обоснование двухфазной технологии выращивания свиней : автореф. дис. канд. с.-х. наук / 06.02.04. Куб. ГАУ. Краснодар. 2004. 23 с.

16. Лихач В. Я. Обґрунтування, розробка та впровадження інтенсивно-технологічних рішень у свинарстві : монографія. Миколаїв : МНАУ, 2016. 227 с.

17. Лоза А. А. Слагаемые успеха отечественного свиноводства. Тваринництво сьогодні, 2010. № 2. С. 18–20.

18. Орел В. М. Поняття та класифікація виробничих витрат в галузі свинарства. Випуск 2, 2014.

19. Особенности и перспективы развития рынка мяса и мясопродуктов. URL : <http://www.meat.com.ua/pol/?id=4> ст. 2.

20. Петренко І. Крупнотоварне виробництво свинини. Тваринництво України. 2003. № 11. С. 2–3.
21. Повод М.Г. Обґрунтування, розробка, практична реалізація існуючих та удосконалених технологій виробництва свинини : автореф. дис. д-ра с.-г. Наук : 06.02.04. Микол. НАУ. Миколаїв, 2015. 35 с.
22. Походня Г.С. Свиноводство и технология производства свинины. Белгород «Везелица». 2009. 776 с.
23. Свинарство : монографія. В. М. Волощук, В. П. Рибалко, М. Д. Березовський та ін. К. : Аграрна наука, 2014. 587 с.
24. Сучасний стан та тенденції розвитку вітчизняного свинарства. В. Я. Лихач, А. В. Лихач, Р. В. Фаустов, О. О. Кучер. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія : Тваринництво. 2021. Вип. 1. С. 69-79.
25. Технологічні інновації у свинарстві : монографія / В. Я. Лихач, А. В. Лихач. Київ : ФОП Ямчинський О.В., 2020. 290 с., 101 табл., 65 рис.
26. Технологія виробництва продукції свинарства : навчальний посібник / [В. С. Топіха, В. Я. Лихач, С. І. Луговий, Г. І. Калиниченко, О. А. Коваль, Р. О. Трибрат]. Миколаїв : МДАУ, 2012. 453 с.
27. Черненко А. В. Вплив способу утримання свиноматок на продуктивні якості свиней різних генотипів : дис. ... кандидата с.-г. наук : 06.02.04 / Черненко Анна Василівна. – Херсон, 2008. – 166 с.
28. Шуст О. А. Економічні засади виробництва та реалізації продукції свинарства в сільськогосподарських підприємствах. Сталий розвиток економіки. 2011. № 1(4). С. 276–280.
29. Baranova, H.S. (2014). Miaso-salna produktyvnist i fizyko-khimichni vlastyvoli miasa svynei riznykh henotypiv. Visnyk Poltavskoi Derzhavnoi Ahrarnoi Akademii, 2, 169–172. doi:10.31210/visnyk2014.02.35